

บทที่ 1

บทนำ

1.1 บทนำต้นเรื่อง

เหล็กหล่อเทาเป็นวัสดุสำคัญชนิดหนึ่งที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต และในประเทศไทยได้มีการนำมาใช้ผลิตชิ้นส่วน ไม่ว่าจะเป็นชิ้นส่วนทางด้านเกษตรกรรมหรือ ด้านวิศวกรรมยานยนต์ จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ของรถยนต์ หรือยานยนต์จำนวนมากทำมาจากเหล็กหล่อเทา อาทิเช่น เสื้อสูบ ฝาสูบ อ่างข้อเหวี่ยง ปลอกเสื้อสูบ เพลาข้อเหวี่ยง จานคลัตช์ จานเบรก เป็นต้น นอกจากนี้พบว่า เหล็กหล่อเทาเป็นโลหะที่มีประโยชน์และสามารถนำมาใช้งานได้อย่างกว้างขวางสามารถผลิตออกมาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ชิ้นส่วนเครื่องจักรกลทั้งหลายที่ทำมาจากเหล็กหล่อเทามีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เป็นชิ้นงานที่มีรูปร่างหลากหลายตั้งแต่รูปแบบง่าย ๆ จนถึงยุ่งยากสลับซับซ้อนแตกต่างกันออกไป วัสดุที่ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต ประมาณ 75 - 80% ของวัสดุที่เป็นโลหะทั้งหมดจะเป็นเหล็กหล่อเทา (ศุภชัย, 2539) เนื่องจากเหล็กหล่อเทามีราคาถูก และยังมีข้อดีในด้านคุณสมบัติทางกลหลายๆ ด้าน และรวมไปถึงเครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆ ที่นำมาใช้ผลิตชิ้นส่วนเครื่องยนต์ ส่วนประกอบบางส่วนของเครื่องจักรก็ทำมาจากเหล็กหล่อเทา เช่น แท่นฐานเครื่อง โครงต่างๆ เฟืองขนาดกลางและชิ้นส่วนบางส่วนของเครื่องจักร เป็นต้น ทั้งนี้เพราะคุณสมบัติพิเศษของเหล็กหล่อเทาที่เป็นที่ต้องการ เช่นมีความแข็งแรงสูง ทนทานต่อการเสียดสีได้ดี มีความสามารถในการสลายการสั่นสะเทือน ทนความร้อน สามารถตกแต่งด้วยเครื่องจักรได้ค่อนข้างง่าย และราคาไม่สูงมากนักจึงส่งผลให้การใช้งานเหล็กหล่อเทากว้างขวางมากยิ่งขึ้น

เนื่องจากเหล็กหล่อเทาเป็นวัสดุที่ค่อนข้างแข็ง วัสดุใบมีดที่นำมาตัดชิ้นส่วนที่ทำจากเหล็กหล่อเทาจะต้องมีความแข็งและทนทานต่อการเสียดสี หากใบมีดตัดที่ใช้ในการตัดวัสดุไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวก็จะทำให้คมตัดเกิดการสึกหรอ และแตกหักทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพของพื้นผิวหรือค่าความขรุขระของพื้นผิว (Surface roughness) และค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงาน (Dimensional error) ดังนั้นใบมีดตัดที่นำมาตัดจะต้องมีความแข็ง และทนการสึกหรอที่อุณหภูมิสูงก็จะทำให้เกิดค่าความขรุขระของพื้นผิวและค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงานที่

ต่ำและชิ้นงานมีความละเอียดแม่นยำสูง ไบมีดที่นำมาใช้ตัดวัสดุเหล็กหล่อเทามีหลายชนิดด้วยกัน เช่น ไบมีดคาร์ไบด์(Carbide) และ เซรามิก(Ceramics) เป็นต้น คาร์ไบด์เป็นไบมีดตัดที่มีการเคลือบผิว(Coating) ที่ผิวเพื่อให้คุณสมบัติของมีดมีสภาพทนต่อการสึกหรอที่ผิวหลังมีดได้ดี เป็นมีดมีดที่มีหลายคม ใช้จนหมดอายุคมหนึ่งแล้วสามารถที่จะถอดเปลี่ยนคมใหม่มาใช้แทนได้ (ศุภโชค, 2543) ส่วนไบมีดเซรามิกจะมีส่วนผสมอะลูมิเนียมออกไซด์(Al_2O_3) และซิลิกอนไนไตรด์ (Si_3N_4)เป็นหลัก และส่วนผสมอื่นมาเจือปนเช่น ไทเทเนียมคาร์ไบด์(TiC) ไทเทเนียมไนไตรด์(TiN) และเส้นใยซิลิกอนคาร์ไบด์ ส่วนผสมเหล่านี้จะมีผลให้เพิ่มความแข็งแรง เพิ่มความเหนียวและความต้านทานการกระทบกระแทก

จากการสำรวจพบว่า กระบวนการตัดโลหะในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์และเครื่องจักรกล นิยมใช้ไบมีดคาร์ไบด์มากที่สุด และมีรายงานเพิ่มเติมว่า การใช้งานในประเทศไทยนั้น วัสดุไบมีดที่ใช้งานมากที่สุดคือ ซีเมนต์-คาร์ไบด์ คิดเป็นร้อยละ 59 รองลงมาคือ เหล็กกล้า ความเร็วสูงและเซรามิกคิดเป็นร้อยละ 10 เท่ากัน โดยส่วนใหญ่จะนำมาไปใช้ในงานกลึงมากที่สุด ประมาณร้อยละ 27 (เล็ก อุตตมะศีล, 2538)

ในปัจจุบันนี้มีการนำเอาวัสดุไบมีดตัดประเภทคาร์ไบด์เคลือบผิว และเซรามิกเข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ และเครื่องจักรกล โดยเฉพาะในงานกลึงเป็นจำนวนมาก แต่รายงานผลการศึกษาในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยไบมีดคาร์ไบด์เคลือบผิว และเซรามิก มีอยู่ในจำนวนจำกัด โดยเฉพาะการศึกษาในเชิงการทดลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือความสามารถในการกลึงขึ้นรูปเหล็กหล่อเทา พิจารณาจากแง่มุมของความขรุขระของพื้นผิวของชิ้นงานและความคลาดเคลื่อนของขนาด เมื่อใช้ไบมีดสองชนิดดังกล่าวที่เงื่อนไขการตัด ณ สภาวะการตัดที่เหมาะสมค่าหนึ่ง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะศึกษาเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการนำไบมีดคาร์ไบด์และเซรามิกในการกลึงเหล็กหล่อเทา โดยมุ่งศึกษาเรื่องของความขรุขระของพื้นผิว และความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงานที่แปรเปลี่ยนไปตามความเร็วตัด อัตราป้อน และความลึกในการตัด ซึ่งจะนำผลมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ผลทางสถิติ รวมทั้งวิเคราะห์หาสมการต้นแบบในการประเมินค่าความง่ายในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยวัสดุไบมีดตัดประเภทคาร์ไบด์ และเซรามิก

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะศึกษาอิทธิพลของไบมีดและตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อความขรุขระของพื้นผิวและความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงานในการกลึงเหล็กหล่อเทาดังต่อไปนี้

Buljan และคณะ. (1989) ได้รายงานไว้ว่า วัสดุไบมีดที่มีทำจาก Si_3N_4 (Si_3N_4 – based cutting tool materials) และ $\text{Si}_3\text{N}_4 + \text{TiC}$ สามารถทนทานต่อการสึกหรอได้อย่างดีในการตัด เหล็กหล่อเทา class 40

DeGarmo. (1997) ได้รายงานไว้ว่า ความเที่ยงตรงของขนาดชิ้นงานนั้นมีผลมาจากหลายๆ ปัจจัย เช่น การสึกหรอของไบมีด วัสดุของชิ้นงาน และการสั่นสะเทือน(Vibration) แต่การสึกหรอของไบมีดเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ขนาดของชิ้นงานเปลี่ยนแปลง

Seramikkusu,N. และคณะ. (1999) ทำการวิเคราะห์พื้นผิวของเหล็กหล่อเทาที่ตัดด้วย ไบมีด Silicon Nitride (Si_3N_4) จากกระบวนการกลึง พบว่าการสึกหรอของไบมีดเซรามิก Si_3N_4 เมื่อใช้กลึงเหล็กหล่อเทาเป็นการสึกหรอแบบ flank wear และ crater wear โดยที่ค่าของการสึกหรอจะลดลงเมื่อใช้ความเร็วตัดเพิ่มขึ้น (ช่วงความเร็วตัดที่ใช้ในการทดลองคือ 100 -300 m/min)

Sungkhapong , A., (2000) ได้ศึกษาทดลองเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้งานระหว่าง ไบมีดเซรามิก และ ไบมีด CBN ในการกลึงเหล็กหล่อ โดยใช้ไบมีดเซรามิก 2 ชนิด คือ $\text{Al}_2\text{O}_3 + \text{TiC}$ และ Si_3N_4 ที่ 18 สภาวะเงื่อนไขการตัด (ความเร็วในการตัด 3 ระดับ อัตราการป้อน 2 ระดับ และความลึกในการป้อน 3 ระดับ) พบว่าไบมีดเซรามิก Si_3N_4 และไบมีด CBN ให้ค่าความขรุขระของพื้นผิวชิ้นงานที่ใกล้เคียงกัน แต่ไบมีดเซรามิก Si_3N_4 ให้ค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงาน(Dimensional Error)น้อยที่สุด ที่สภาวะเงื่อนไขการตัดที่เหมาะสมค่าหนึ่ง

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อกำหนดสมการต้นแบบ (Typical Models) ในการวิเคราะห์ค่าความสามารถ หรือ ความง่าย (Machinability) ในการกลึงเหล็กหล่อเทา

1.3.2 เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าความขรุขระของพื้นผิวชิ้นงาน และค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงาน ในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยไบมีดคาร์ไบด์ และไบมีดเซรามิกที่สภาวะการตัดต่างๆ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1.4.1 สามารถเลือกใบมีดตัดที่เหมาะสมกับสภาพของงาน
- 1.4.2 สามารถพยากรณ์ค่าความขรุขระของพื้นผิวที่เกิดขึ้นในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยใบมีดคาร์ไบด์และเซรามิก
- 1.4.3 สามารถพยากรณ์ความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงาน ที่เกิดขึ้นในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยใบมีดคาร์ไบด์และเซรามิก
- 1.4.4 สามารถทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความขรุขระและความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงานที่เกิดขึ้นในการกลึงเหล็กหล่อเทาด้วยใบมีดคาร์ไบด์และเซรามิก

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ กำหนดให้มีการทดลองกลึงชิ้นงานตัวอย่างเพียง 1 ชนิดโดยสภาวะการตัดที่กำหนดให้เป็นตัวแปรควบคุม คือ ความเร็วในการตัด อัตราการป้อนมีดและความลึกในการป้อน โดยรายละเอียดขอบเขตงานวิจัยกำหนดไว้ดังนี้

- 1.5.1 ตัวแปรอิสระที่ถูกควบคุมในการทดลองในครั้งนี้คือความเร็วในการตัด (Cutting speed) อัตราป้อน (Feed) และความลึกในการป้อน (Depth of cut) ผลที่ได้จากการทดลอง คือ ค่าความขรุขระของพื้นผิวชิ้นงาน และค่าความคลาดเคลื่อนของขนาดชิ้นงาน
- 1.5.2 เครื่องกลึงที่ใช้ทดลองเป็นเครื่องกลึงอัตโนมัติ CNC ยี่ห้อ Cincinnati รุ่น Hawk 150 ภายในภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 1.5.3 วัสดุชิ้นงานที่ใช้ในการทดลองเป็นเหล็กหล่อเทา FC 30 ตามมาตรฐาน JIS G5501
- 1.5.4 ใบมีดที่ใช้ในการทดลองเป็นใบมีดคาร์ไบด์เคลือบผิว (TiN-Al₂O₃-TiCN) และเซรามิก (Si₃N₄)
- 1.5.5 การศึกษาจะดำเนินการทดลองในลักษณะของการกลึงละเอียด
- 1.5.6 ความเร็วรอบในการกลึง โดยที่ความเร็วรอบของชิ้นงานในขณะที่ทำการทดลองจะควบคุมไว้ไม่ให้เกิน 4000 rev/min เพื่อความปลอดภัยในการทำงานภายในห้องทดลอง ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วเชิงเส้นที่ผิวชิ้นงาน (m/min) และ ความเร็วรอบ

(rev/min) คือ $V = \pi DN/1000$ โดยที่ V คือ ความเร็วเชิงเส้น (m/min), π คือ ค่าคงที่ 3.143, D คือ เส้นผ่านศูนย์กลางของชิ้นงาน (mm) และ N คือ ความเร็วรอบของชิ้นงาน (rev/min)

1.5.7 เงื่อนไขที่ใช้ในการทดลอง

1.5.7.1 ความเร็วตัดมี 3 ระดับ คือ 250, 400 และ 550 m/min

1.5.7.2 อัตราการป้อนมี 3 ระดับ คือ 0.02, 0.06 และ 0.1 mm/rev

1.5.7.3 ความลึกในการตัดมี 3 ระดับ คือ 0.1, 0.2 และ 0.3 mm